

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Alegerile.

Sibiu, 4 Octobrie n.

Mercuri, 2 Octobrie n. s'au făcut 336 de alegeri, ear' eri, Joi, 59; prin urmare lupta e decisă, pentru-că restul de 15 alegeri, cari se vor face în decursul următoarelor șapte zile, fie rezultatul lor ori-și care, nu pôte schimba întru nimica situația. Și situația e favorabilă din cale afară guvernului, partidului guvernamental, care a eșit și din aceste alegeri biruitoriu și prea bine întărit.

Era de prevădut de altcum că așa se va întâmpla; precum de prevădut e, că tot așa se va întâmpla la noi, câtă vreme nu există decât un singur partid guvernamental. El va eșii totdeauna biruitoriu din luptele electorale și el va avé totdeauna majoritatea în dietă, fie în fruntea guvernului ori-și cine.

Nici nu se pôte altcum într-o țară în care funcționarii și cei atârănători de guvern: arândașii de moși și regalii, traficantii, etc. formeză a treia parte din cei îndreptățiți la alegere, cari ușor pot să mai câștige din cercul cunoștințelor lor restul ce lipsește pentru a forma ceva mai mult decât jumătate.

În chipul acesta ori-care guvern din Ungaria pôte să scrie pe stégul seu cu inimă liniștită *libertatea și curățenia alegerilor*, — pentru-că fără nici o *presiune* și fără nici o „*capacitare*”, din partea organelor sale, majoritatea iese totuși pe partea sa.

Așa a eșit și de astă-dată.

Dar' cu tôte că s'a accentuat atât de limpede din partea guvernului *libertatea și curățenia alegerilor*, — majoritatea guvernamentală pare-că n'a eșit, după-cum ne-am și temut, din alegeri libere și curate. Ba pe unele locuri *necurățenia* lor a fost pôte mult mai mare decât în trecut.

Niam spus în numărul trecut cuvântul, că în privința acésta de unde așteptăm, și de unde putem să așteptăm îndreptare, — și noi cu siguranță o și

așteptăm, — anume: *dela Curie*, care va avé să declare de nevalide tôte mandatele pătate.

Ceea-ce voim să scótem la ivélă de astă dată este, că din nefericire multe din mandatele pătate vor fi câștigate și cu *voturi românesce*; și că prin urmare, în condamnarea ce se va da asupra lor, va fi cuprinsă și o condamnare dată asupra atitudinii alegătorilor români, cari lăsându-se ademeneți de banii candidaților păcătoși, au căzut și ei în păcat și și-au pătat conștiința și demnitatea națională, întocmai cum candidatul pentru care ei au votat și-a pătat, prin mituire, mandatul.

Reprobăm purtarea lor, cu tótă puterea cuvântului; o reprobăm, dar' nu-i condamnăm pentru comiterea faptei.

Nu-i condamnăm, pentru-că suntem convinși că n'au știut ce fac. Și n'au știut pentru-că nu li-a spus nimeni. Despre unul care voiese să facă parte din corpul legiuitoriu al țării, se presupune, că tot ce face e după lege făcut; prin urmare și aceea când cum-pără voturile și convingerile. Poporul de rînd sigur că așa a resonat și așa rezonază. Și n'a fost nimeni care să-i spună, că nu rezonază bine.

Adevărat, că fruntașii întruniți la Cluj au adresat popoului un apel, și adevărat că aproape întregă presa română a recomandat popoului să se conformeze acestui apel, — dar', după cum vedem din rapórttele publicate în ziarele străine, rezultatul a fost tocmai contrariu așteptărilor, căci pare-că din adins Românii au mers în număr mult mai mare la urnă chiar și decât la alegerile trecute.

Cum se ne explicăm lucrul acesta? Să nu mai aibă poporul român nici o încredere în fruntașii sei, de nu ascultă de îndrumările ce i-se dau din partea acestora? E greu de creșut; ba credem că s'ar aduce curată insultă popoului nostru când s'ar presupune despre el una ca acésta. Nu pôte să aibă poporul român mai multă și mai mare încredere în străini decât în ai sei.

bucurie: să știi că acțiunea ta n'a fost bună. Și earși, când faci ceva pentru al têu suflet și prin acésta nu ai înmulțit binele într-o omeni, să știi, că tot ce ai făcut, pentru sufletul teu nu e de — folos.

Căutați se aflați împărăția cerescă și dreptatea, ear' celelalte tôte vi-se vor da vouă. Căutați numai să fiți eșecutătorii voinței dumnezeiesci, alta nimic, nimic. Celelalte vor urma tôte: bucurie și viață, fără a mai pomeni de pâne și îmbrăcăminte, cari asemenea nu sunt tocmai de lipsă. Neincunjurat de lipsă e numai pânea de tôte zilele, pânea vieții, pânea despre care spunea și Christos că e aceea de a *împlini voința Celui ce l-a trimis*.

Împlinirea voinței dumnezeiesci este deci opera vieții. Dar' în ce reșede voința dumnezeiască? Cum trebuie să procedăm pentru-ca să împlinim voința dumnezeiască? E de lipsă să ne știm pune în poziția cutare sau cutare, să împărțim averea, să ne pășim familia, să iertăm omenilor păcatele? Trebuie să mergem la Ninive sau la Ierusalim??

Răspunsul ne lipsește.

Cert e, că nici una nici alta nu e de lipsă și că nici una din acțiunile acestea nu corăspunde voinței dumnezeiesci. Din contră, împlinirea voinței dumnezeiesci ar fi împe-

Atunci de ce merge cu străinii și de ce nu ascultă de ai sei? Pentru-că fapt e că merge cu străinii, în contra sfaturilor date din partea fruntașilor sei. De ce?? Iată răspunsul:

Pentru-că *sfaturile fruntașilor nu corăspund firei popoului nostru, care înclină spre mișcare, spre activitate, ear' nu spre inerție, spre pasivitate, — pómă de altcum pe care el nici nu o cunoșce, pentru-că nu i-a explicat-o nimeni*.

Să nu ne mirăm deci, că atunci când noi nu vorbim popoului așa cum el așteptă să-i vorbim, — nu ne înțelege, nu vrea să ne înțeleagă, nu ne ascultă și nu vrea să ne asculte. Să nu ne mirăm și să nu-l condamnăm. Pentru-că nu el e de vină, ci noi. Noi avem să mergem la popor, nu poporul are să vină la noi; și noi avem să ne conformăm firei popoului, nu el teoriilor noastre, frumoșe pe hârtie, și de noi înțelese, dar' pentru popor lucruri neînțelese. Și mai pre sus de tôte, *noi avem să mergem cu poporul nu poporul cu noi*, — dacă vrem să rămână și pentru mai departe al nostru și să nu-l perdem cu desăvârșire.

Teoreticianii în ale pasivității s'au putut deci convinge din alegerile fă-

tru nu e pentru pasivitate; pentru-că poporul nostru știe că dreptul electoral e nu numai drept ci și *datorință*, și că cel-ce l'are e *dator* să facă us de el. E dator, — pentru-că dacă nimeni n'ar face us de dreptul de alegere, atunci n'ar avé nici un înțeles constituția țării, și popórele n'ar merita să aibă acésta comórá pentru care mult sânge s'a vârsat până li-s'a dat.

Așa rezonază poporul și bine rezonază. Și noi, mai curând sau mai târziu, așa va trebui să rezonăm cum rezonază el, căci altcum îl perdem. Asta se ne fie deci învățătura din alegerile acum efectuate.

decată prin ele, pentru-că ori-ce acțiune *volnică*, ori-ce schimbare a raporturilor noastre e *nesupunere* față de voința dumnezeiască.

Implinirea voinței dumnezeiesci, întocmai ca și împărăția cerescă, se află în noi. Nu în acțiuni, ci în umilită reșede împlinirea acestei voințe, în aceea, că față de pretensiunile vieții ne însușim o purtare blândă și umilită.

Veți zice, că pretensiunile vieții pot să fie opuse conștiinței, sau pot să fie opuse într-o ele, sau în fine pot să nici nu existe.

Contrastul acesta are să dispară atunci, când nu vei avé alta în vedere decât numai pe Dumnezeu și voința *dumnezeiască*.

Ear' aceea nu se pôte, ca viața să nu lege de tine nici un fel de pretensiuni. Chiar și aceea, ce numai corpul cere dela tine, — încă formeză pretensiune. Însă a mânca, a bea, a dormi, încă sunt acțiuni cari pot fi săvârșite în smerenie și blândetă.

Da; voința dumnezeiască nu reșede în aceea, că *ce facem*, ci în aceea, că *cum facem* aceea ce facem. Și acest *cum* creează adevărata viață spirituală.

Mi-am bătut mult capul, știind că misiunea creștinului este să împlinescă voința dumnezeiască, că ore ce e aceea voința Tatălui? Cum putem să o aflăm fără să ne în-

Înaltpreasânția Sa metropolitul în părțile Bistriței.

— Raport special —

(Fine.)

— 16 Septembrie v.

Sfințirea bisericei din Galați.

Prima sfințire de biserică a fost în comuna Galați, situată în o depărtare de 18 klm. dela Bistrița, spre drumul care légă Bistrița de Teaca. Spre Galați au plecat Înaltul prelat și suita sa dela Bistrița Vineri dimineața la orele 6, însoțit de tot clerul ținutului și de un număr mare din inteligența mireană. La hotarul Galaților i-a eșit întru întâmpinare un număr frumos de călăreți voinici și sârbătorește îmbrăcați și impenați, cari au bine-ventat pe Escelenția Sa conducându-l până în comună, unde a fost primit și salutat cu tótă căldura.

După 8 ore s'a început serviciul sfințirii și liturgia. Present era o mare de popor din tôte comunele vecine, în parte și din cele mai mari îndepărtări. Am vădut omeni și dela *Toplița-română* și chiar dela *Corbu*, de lângă Moldova, din o depărtare de aproape 200 klm. (cale făcută pe osie).

Evlavia tuturor se putea vedé nu numai din atențiunea și farmecul cu care au prescuri și de primose aduse, cari abia mai încăpeau în fôrte spațiosul altariu. La serviciul divin au participat pe lângă suita Exscelenției Sale numeroși preoți. Înainte de intrarea în liturgie au fost chirotesii de lectori și ipodiaconi clericii: Dionisie Radu din Meșterhaza, Ioan Langa din Șimotelnice, ear' numai de cetitori clericii Grigorie Măgherușan din Chintelnice și Chifa din Blasfalău de sus. Sub decursul liturgiei D. Radu a fost chironit diacon fiind ales și întărit de paróch în Nadașa-română din tractul Reghinului.

La finea liturgiei Ex. Sa a ținut popoului o instructivă predică, ascultată de toți cu încordată atențiune; ear' după predică a stropit pe toți cei prezenți până și pe copii cu apă sfințită.

Cântările rituale le-a provăzut cunoscutul cântăreț: protoiereul Grigorie Pletosu

șelăm? În cele din urmă s'ar puté crede, că voința Tatălui e aceea, ca eu să țin predici, să trăesc așa și nu altcum, în familie sau fără familie, etc. Dar' dacă omul începe să se întrebe astfel, nu va afla nici-odată că în ce reșede voința dumnezeiască; ci va cădé în îndoială și în perplexitate.

De ce ni-se poruncește să facem voea Tatălui și nu ni-se spune *care* e voea Tatălui?

Eu mi-am făcut judecata astfel: Voința dumnezeiască ni-s'a revelat în mod clar, dar' noi nu o căutăm acolo unde trebuie. Noi credem că voința dumnezeiască pôte fi aflată în acțiuni esteriore, cum a fost aceea, ca Avram să mērgă în țără străină. Nu. Voința dumnezeiască reșede în aceea, ca noi să rămânem în smerenie și cu blândetă în jugul la care am fost prinși, fără a întreba, de ce, încăt și ce tragem, ci să tragem mereu în jug câtă vreme ne ajung-puterile; și stăm pe loc când ni-se poruncește și să mergem iarăși înainte când așa ni-se cere. Asta este a împlini voința dumnezeiască; a-ți face datoria căutând să afli nu *ce* trebuie să faci, ci *cum* ai să faci aceea ce datorești să faci, și apoi să le faci tôte cu inima plină de blândetă, și de cucernicie, căci așa sunt plăcute Domnului acțiunile omenesci. (Va urma).

FOIȘORĂ

Rostul vieții.

— Cuvetări —

de

Leo Tolstoi.

(Urmare).

Să împlinim deci voința Celui ce ne-a trimis aici, pentru-ca să cooperăm la opera Sa cea mărétă. Ear' voința Sa este, să reșplătim viața dată nouă cu fapte bune, cu fapte cari să deștepte și mărésză iubirea în inimile omenesci. Să desvóltăm și să ridicăm schinteia depusă în noi: talentul, spiritul. Una însă nu se pôte întâmpla fără de ceea-laltă. Nu putem face fapte bune, cari se lărgescă iubirea, fără ca talentul, spiritul, iubirea însăși, să nu se desvólte în ele. Și earși, talentul, spiritul, iubirea nu o pôte desvóltă omul în sufletul seu, fără a face bine omenilor, desvóltând iubirea și în inima lor.

Astfel una depinde dela ceea-laltă și una e controlată de ceea-laltă. Când deci faci o acțiune, pe care tu o ții de bună, dar' făcându-o nu simțesci că iubirea s'ar fi înmulțit în inima ta, și sufletul têu nu s'a umplut de

profesor gimnasial în Năseud, asistat de parochul Alex. Boeriu din Sântul, și de alții.

După oficiul divin a primit Ex. Sa — pe lângă reprezentanții corporațiilor noastre bisericești, — preoțimea gr.-cat. din acel ținut reprezentată în un număr foarte frumos. A fost condusă de protopopii: *Rus dela Chici-nol* și *Raica din Teaca*.

După recepțiuni a urmat masa în frumosul și spațiosul edificiu școlar. S'au servit numai bucate de post, fiind ziua Crucii. La masă au tostat: Exceleția Sa pentru monarhul nostru, protopopul tractual Simeon Monda pentru Exceleția Sa, protopopul Reghinului *Galaction Șagău* pentru Il. Sa archimandritul *Dr. I. Pușcariu*. *Dr. Pușcariu* pentru parohie și popor, pe care îl află de vrednic judecând de pe frumoasa biserică și școală, cari sunt fala ținutului întreg; protopopul Dejului *Teod. Herman* pentru organele politice și pentru reprezentantul lor fizic, bărbatul *Lani*. Advocatul *Dr. Vas. Pahone* dela Bistrița pentru suita arhiepiscopului, în deosebi pentru directorul seminarial *Dr. Eusebiu Roșca* și archidiaconul *Dr. Elie Cristea*; protoiereul *Gr. Pletos* pentru frații gr.-cat. și pentru ceilalți oșpeți prezenți neapartinători bisericești; parochul *Teodor Cotuț* din Diug a ținut un toast frumos pentru poporul român în general și în special pentru Gălățeni; protopretorul *Lani* mulțumind pentru atenția dată organelor politice închină pentru Ex. Sa, protopopul Monda mai luând odată cuvântul face istoricul zidirii pompoasei biserici, ridicând și calde cuvinte memoriei binemeritului poporean *Pavel Coman*, acum repausat, care — împreună cu parochul de atunci *Nic. Briciu* — a ostenit mai mult pentru biserică și au primul merit al serbării de-acum. Atinge meritele actualului episcop și primar *Ioan Raita*, care a știut urma exemplul repausatului *Coman* și după exemplul dat de acela a știut conduce lucrările și aduna mijlocele pentru facerea frumosului frontar și a înfrumusețării interne. Arată, că și conducătorii moșiei deacolo a baronului *Weselenyi*, dl *Ludvig Darkó*, a sprijinit pe ai noștri în lucrările lor, și la fine închină pentru urmașii repausatului *Coman*, în deosebi pentru fiii aceleia prezentați *Domnița Coman* secretariul *Dr. Cristea*, și pentru primarul *Raita*. Preotul *Alex. Boeriu* vorbește pentru secretariul *Dr. El. Cristea* și protopopii prezenți *Monda*, *Șagău*, *Herman*, *Pletos*. După aceste Ex. Sa ridică masa, închinând pentru damele numeroase prezente la banchet.

După masă Ex. Sa cu ai sei s'au rentors la Bistrița, unde au stat preste nopțe. Sâmbătă a fost prânz la *Dr. Vasile Pahone* avocat, unde pe lângă Exceleția Sa și suită au fost invitați și alți onorațorii.

La Borgo-Prund.

După prânz Exceleția Sa a plecat cu trenul la Borgo-Prund, unde a ajuns la 2 ore d. a. La gara din Borgo-Prund aștepta protopopul *Simion Monda* în fruntea preoțimei întregi din Valea Bărgăului și a unui număr mare de inteligenți și popor. O surprindere plăcută ni-au făcut 3 frați preoți din Bucovina. Aici protopopul l'a salutat în numele poporului din Valea Bărgăului, ear' protojudele cercual *Dr. Szabó Oreszt* în numele administrației. La ambii li-a răspuns Escel. Sa, foarte mișcat de primirea entusiastă ce i-se face.

De aici a plecat printru spălăritul făcut de popor — tineri și bătrâni, bărbați și femei, — până la biserică, unde în numele parohiei l'a primit parochul locului *Tóder Vráșmaș*, în fruntea comitetului parochial. Poporul i-a făcut nesfârșite și entusiaste urale.

După aceea a descălecat la quartirul parochial.

După descălecarea s'au prezentat diferite corporațiuni și persoane din Valea Bărgăului. Săra la 7 ore s'a început vecernia și utrenia, cari au durat până către 9, după cari a urmat conductul de torțe și iluminăția, cari toate au succes bine.

Cu această ocaziune învățătorul pens. *Stefan Vráșmaș* a salutat pe Exceleția Sa, în numele tinerimei din Borgo-Prund, la această a răspuns Exceleția Sa îndemnând tinerimea a cultiva virtutea strămoșilor grănițeri, cari au fost fala neamului nostru, iubirea de Dumnezeu, biserică, neam, patrie și tron.

Duminecă în 17/29 Septembrie s'a celebrat actul sfințirii bisericești din loc. La 7½

ore a. m. profesorul protoiereu on. *Grigorie Pletos* însoțit de parochul din Borgo-Suseni *Eliseu I. Dan*, a făcut sfințirea apei.

La 8 ore s'a început actul sfințirii, la care pe lângă Exceleția Sa au celebrat încă următorii: Il. Sa Dl archimandrit *Ilarion Pușcariu*, *Dr. Eusebiu R. Roșca*, apoi: *George Balmoș*, protopop în Dorna-Vatra (Bucovina), *Galaction Șagău*, protopop în Reghin, *Teodor Herman*, protopop în Dej, *Simion Monda* protopopul tractual, apoi preoții: *Teodor Vráșmaș*, *Teodor Cotuț*, *Vasile Bălan*, *Pavel Beșă*, *Leon Buzdug*, *Iuliu Suceava*, *Vasile Nașcu*, *Nicolau Gliga* și *Nicolau Reu*, și ca diaconi *Dr. Elie Cristea* și *Dionisiu Radu*.

În decursul liturgiei Exceleția Sa a hirotonit întru presbiter pe *Dionisiu Radu*, ear' întru diacon pe *Ion Langa* ales paroch în Caila, — și a sfințit de spirituali pe *Vasilie Bălan* și *Iuliu Suceava*.

După sf. liturgie Exceleția Sa a ținut o cuvântare plină de învățătură adevărat apostolicească, carea a fost ascultată de imensa mulțime de popor în cea mai mare tăcere. Această cuvântare a făcut o impresiune de nedescris asupra ascultătorilor. Am văzut pe mulți, cari cuprinși de un sfânt entuziasm versau lacrimi de bucurie.

După această Exceleția Sa a stropit cu aghiasmă pe tot poporul present, ceea-ce a durat aproape 1½ oră.

La 1 oră s'a început banchetul în hotelul comunal, la care au luat parte preste 100 persoane, între cari remarcăm pe preotul sâsesc *Müller* din Jaar. Colonelul *von Neudeck* din Bistrița, protojudele cercual *Dr. Szabó Oreszt*, *Dr. Tripon*, *Dr. Pahone* și *Dr. Moldovan*, din Bistrița, și mai totă preoțimea și inteligența din Valea Bărgăului. Mai mult și mai plăcut ni-au surprins frații din Bucovina, protopopul din Dorna, *Balmoș*, preotul din Căndreni, *Vorobchieviciu*, și preotul din Poiana-Stampi *Sanciu*, cari îmbrăcați în frumoasa lor uniformă, au ridicat mult frumuseța serbărilor. Cântările preste tot le-a condus prof. *Pletos* însoțit de preotul *Eliseu I. Dan*, răspunsurile liturgice le-a cântat învăț. pens. *St. Vráșmaș* cu un cor compus din tineri și tărăneci.

La banchet a cântat muzica lui *Damas* din Bistrița.

S'au ținut următoarele toaste:

Exceleția Sa pentru Împăratul Rege; protopopul Monda pentru Exceleția Sa; protopopul Șagău pentru armată; colonelul *V. Neudeck* pentru Exceleția Sa și preoțime; *Dr. Pușcariu* pentru comitele suprem și administrație; protojudele *Szabó* pentru Exceleția Sa; — directorul protoiereu *Roșca*, pentru preoții din Bucovina; — protopopul *Balmoș* pentru Escel. Sa și frații din Ardeal.

Dr. Cristea pentru confesiuni; la această răspunde preotul sâsesc *Müller* și preotul gr.-cath. *Ion Dologa*; preotul Suceava pentru Suita Exceleției Sale; *Dr. Moldovan* pentru preotul Vráșmaș; acesta pentru Exceleția Sa și oșpeți; *Herman* pentru Monda, și în fine adv. *Tripon* prin un admirabil discurs a tostat pentru Escel. Sa; pentru frățietatea bisericească surori, armonia dintră ele și fiii lor.

Cu această s'a ridicat banchetul cam la 4 ore d. a.

La oină Exceleția Sa a fost invitat cu alți oșpeți la protopopul Monda. Spre înserate Exceleția Sa a plecat cu suita și alți oșpeți la Bistrița unde a rămas preste nopțe, ear' luni dimineață, cu trenul dela 4½ ore dim. a plecat îndărăt la Sibiu, însoțit de iubirea fiilor sei și a neamului întreg de pe această vale, și de admirația și stima străinilor.

Duminecă seara a fost o petrecere de joc foarte animată, care a durat până în zori de zi.

Sosirea Exceleției Sale în B.-Prund și diferitele momente din decursul ceremoniilor și al festivităților au fost anunțate prin trăsuri.

Astfel a decurs această frumoasă festivitate, carea va rămâne neștersă, multe generațiuni în inimile poporului român de pe această frumoasă și romantică vale; și care a fost ridicată la sârbătoare națională românească și bisericească mai ales prin venirea Exceleției Sale, căruia îi doresc încă mulți fericiți ani spre fala și fericirea neamului și a bisericești, așteptându-l cu dor și la sfințirea bisericești din Borgo-Suseni.

Barb. Iăutarul.

Scrisoare din București.

— Monumentul eroilor pompieri. —

— 17 Septembrie v.

Eri, Duminecă, la orele 10, pe o vreme splendidă s'a făcut aici desvélirea monumentului ridicat întru aducerea aminte a pompierilor, cari au căzut în lupta dela 13 Septembrie 1848 purtată cu Turcii.

Monumentul e ridicat pe locul unde s'a întâmplat ciocnirea, în Dealul Spirei, în fața casarmei *Alexandria*, la încrucșarea stradei Arsenalului cu strada 13 Septembrie.

Din incidentul acestei festivități naționale capitala regatului român a fost frumos împodobită, cu stéguri naționale, și o lume imensă s'a grăbit să iee parte la actul de desvélire a frumosului monument, ridicat din contribuiri benevole ale cetățenilor capitalei române.

Pe seama persoanelor oficiale a fost ridicată o tribună în fața monumentului, în care au luat loc ministrii, primarii, deputați, senatori, și alți dignitari ai țării. Tot în tribuna această a luat loc și I. P. S. Sa Metropolitul-Primat, încunjurat de înaltul seu cler.

La orele 10 fix s'a început serviciul divin, oficiat de I. P. S. Sa Metropolitul, întru odihna celor căzuți în lupta dela 13 Septembrie 1848. A fost un moment înălțătoriu, când I. P. S. Sa începând rugăciunea pentru odihna sufletelor eroilor întru a căror memorie s'a ridicat monumentul, întréga lume asistentă s'a descoperit, ear' armata, la ordinul comandantului, s'a întors cu fața spre răsărit.

După terminarea serviciului divin, la un semn dat, vélul cade de pe monument, și mulțimeii îi este dată plăcerea de a se delecta în frumuseța monumentului, care reprezintă un pompier, căzut în luptă, ear' deasupra în bronz *Gloria* înaripată, sunând din trimbiță fama vitejiei, îl ține îmbrățișat cu mâna dreaptă.

Pe o parte monumentul are inscripția următoare: „Luptătorilor dela 13 Septembrie 1848, poporul român recunoscătoriu, — 1900“.

Ear' pe cealaltă parte stă scris:

„Ridicat, prin subscripțiune publică, în aducerea aminte a luptei sustinută în acest loc de pompierii Bucureștilor, comandați de căpitănuțul *Zăgănescu*, și de batalionul II din regimentul II de linie, de sub comanda colonelului *Radu Golescu*, în contra unei diviziuni de armată turcească, comandată de *Kerim-Pașă*“.

În momentul desvélirii monumentului tunurile au început să bubue, ear' muzicele militare au intonat imnul regal.

Pe monument au fost depuse numeroase corone de flori, între cari una și din partea *Sindicatului ziaristilor*, cu inscripțiunea: „Eroilor dela 13 Septembrie 1848“.

I. P. S. Sa Metropolitul-Primat, scoborînd treptele pavilionului s'a apropiat de monumentul desvélit, stropindu-l cu apă sfințită din toate părțile, asemenea și pe asistenți.

S'au rostit apoi discursurile.

Întău a vorbit dl *C. F. Robescu*, președintele comitetului instituit pentru ridicarea monumentului.

Face istoricul luptei din Dealul Spirei, și spune, cum locotenența domnăscă fusese arestată și cum Turcii au început să lovască în soldații români.

— „Atunci, zise dsa, conștiința națională se revoltă și în lupta crâncenă a eroilor pompieri se amestecă și civili, cetățeni din Dealul Spirei.“

Dl *Robescu* arată apoi cum după înțetarea luptei, soldații fără arme fură împușcați prin casărmi, sângele lor a făcut însă, ca să se nască mil de alți eroi, cari sub conducerea vitezelui căpitănu, s'au luptat la 1877 cu atâta glorie, încât au pus lumea în admirare.

Dl *Robescu* spuse că inițiativa ridicării acestui monument s'a luat de către consiliul comunal al capitalei București, la 26 Martie 1889, care a votat și suma de 70.000 de lei.

Dsa termină cu aceste cuvinte:

— „Confiez acest monument dlui ministru de război și dlui primar al Capitalei, ca un simbol al eroismului“.

Dl *Bibicescu*, consilier comunal și locuitoriu de primariu răspunde dlui *Robescu* din partea primăriei Capitalei.

Dsa descrie de asemenea vitejia pompierilor dela 1848 și-și arată mulțămirea, că se mai găsesc veterani cari defilează în acest

moment în fața statuei care represintă gloria trecutului, gloria lor.

„Salut, termină dl *Bibicescu*, în acest monument, vitejia trecutului și speranța viitorului!“

Dl *Dimitrie Sturdza*, președintele consiliului de ministri vorbi cel din urmă.

Ce este 1848? ce sunt pompierii? de ce s'a ridicat acest monument? întrébă dsa.

1848 reprezintă epoca de redeșteptare a poporului român, zise primul ministru. Numai 3 luni a durat aceea mișcare, dar' a dat naștere la fapte ce nu vor perî nici-odată.

Pompierii au fost o mână de oameni, fără titluri, eșii din popor, cari aveau însă ca devisă „se ne iubim unul pe altul“ și a căror energie o admirăm și vom admira-o în totdeauna.

Monumentul, termină dl *Sturdza*, s'a ridicat pe acest loc unde s'au luptat și și-au versat sângele bravi soldați pentru apărarea patriei lor. Pilda ce ni-au dat a fost mare și din sângele lor au eșit eroii dela *Plevna*, *Grivița* și *Smârdan*.

Și președintele consiliului încheie strigând: *Trăiescă România! Trăiescă Regele și familia regală!*

După terminarea discursurilor, I. P. S. Sa Metropolitul-Primat a dat binecuvântare celor prezenți și s'a început defilarea. Întău armata, apoi școlile, fie-care cu drapelul ei, și în urmă societățile diferite, tot cu drapele, au defilat pe dinaintea monumentului și în fața ministrului de război, dl *D. A. Sturdza*. Încheerea au făcut-o veteranii luptători dela 13 Septembrie 1848, aflați în vîrstă. Sunt șeptesprezece la număr. Când au defilat ei, cu eșarpele lor tricolore și unii purtând vechia uniformă de pompieri, lumea a izbucnit în urale și aplause sgomotoase.

După defilare veteranii au fost puși în trăsuri și duși la primărie, unde au fost fotografai și apoi ospetați. Fie-care din ei a primit și câte-o medalie comemorativă, pe care dl *Robescu* li-a pus-o pe pept.

Încheiu, amintind, că frumosul monument e lucrat de sculptorul *Hegel*.

M.

Resultatul alegerilor.

Alaltăeri s'a început tărbăboiul alegerilor dietale, căruia — more patrio — i-au premers corteșirile, mituirile și bătăile, căpătând și unii preoți din Bihor bunicică parte de bătăie, ceea-ce nici că le strică! Cel puțin vor învăța minte, ca de altă-dată să-și vadă de lucru și să nu-și bage lingura unde nu le ferbe ăla. Resultatul alegerilor de alaltăeri și de eri, îl vom da după ce-l vom cunoșce din toate cercurile electorale; de astădată notând numai, că dintră candidații români au fost aleși: *Dr. Nicolae Serban* în cercul Arpașului, *George Serb* la Zorlenț-mare, *Petru Vuia* la Sasca, *Dr. Pahomie Avreamescu* la Bocșa, *Dr. Petru Mihályi* la Șugatag, *Todor Fașie* la Ceica.

Sășii s'au întărit cu unele puteri nouă și energice în lupta pentru drepturile naționale, cum e *Dr. Lurtz*, ales în Herman și preo ul *Eittel* ales în Agnita, ambii cu majoritate de voturi.

Domnul *Dr. Aurel Muntean*, singurul candidat român cu program național, a rămas în minoritate în Orăștie, pe când Sârbii au scos din urnă până acumă un deputat național, ear' Slovacii patru.

Scandalosă a fost alegerea dela *Oena*, unde voturile au fost cumpărate pe față, — după cum ne spun foile străine, — din partea alesului *Hamori*, un Evreu dela Arad.

Sensațională e căderea contelui *Apponyi* în Jászberény, unde alegerea s'a făcut tot după vechiul sistem, dat fiind că acolo Banfyștii sunt la putere. Patrusute de alegători din ai lui *Apponyi* au fost împedecați să-și dea votul și astfel a fost proclamat ales contracandidatul seu, *Almády*, fost comite suprem acolo, sub Banffy. (În momentul ultimei știri se desminte. *Apponyi* e ales cu majoritate de 47 voturi. Red.) E senațională și căderea lui *Gajári* la Beiuș, unde a fost ales kossuthistul *Barta Ferencz*.

Luptă crâncenă a fost purtată în cercul *Iosădelului*, comitatul Arad, unde Românii au făcut întrebuințare de dreptul electoral până la unu. Invingătoriu a eșit candidatul *George Sombati*, care trece de Român.

Cea mai liniștită alegere a fost în Sibiu, unde în lipsă de contracandidați, la orele 9 au fost proclamați aleși: pentru cercul prim electoral *Dr. Bruckner*, pentru cercul al doilea *Dr. Lindner*.

La Oradea mare a căzut *Tisza Kálmán*, fiind ales kossuthistul *Barabás Béla*.

Revistă esternă

Consul sârbesc — la Cetinje. Vice-colonelul de stat major Basil Antonici, adjutant al regelui Alexandru, a primit de la regele misiune să meargă la Cetinje ca consul extraordinar al regelui, să renoască relațiile diplomatice și să lucreze pentru reluarea și susținerea raporturilor amicale între Serbia și Muntenegru.

Acosta e sigur învingere a radicalilor și apă pe mola principelui Nichita, care așteaptă numai ocazia binevenită, ca să-și acapareze tronul Sârbiei, pe lângă cel al Muntenegrului.

Răsboiul Burilor. Luni s'a publicat pentru Transvaal și Oranje o proclamație nouă, care cuprinde dispozițiuni cu privire la punerea în lucrare a amenințărilor cuprinse în proclamația lui Kitchener. Acosta nouă proclamație cuprinde dispozițiuni cu privire la providerea familiilor bure și la procedura față de averile confiscate de la Buri. Conform proclamației, susținerea familiilor bure și burghere (a căror înțelegere a averea a fost confiscată și prădată) e o astfel de sarcină, pe care au să o suporte averile acestor Buri și Burgheri. În consecință toate averile trebuie confiscate imediat.

Numai se nu se întorcă foia pe dos. Referitor la situația de pe câmpul de război zărele din Londra scriu în ton foarte pesimist. „Standard“ de es. scrie următoarele: Acum destul de mult a durat războiul. Dacă guvernul ar fi luat dispoziții corespunzătoare, de mult ar fi frântă deja rezistența Burilor. Dacă va denega lui Kitchener trupele nouă și deplină libertate de acțiune, atunci în noul parlament va avea poziție foarte grea și nici de cum dărnă de invidiat.

Ear' „Westminster Gazette“ scrie, că guvernul se află în fața alternativei, ca ori să pună Burilor condițiuni de pace mai favorabile de cum fuseseră cele cu necondiționata capitulare, ori să trimită oște nouă și puternică, pentru a face sfârșit războiului.

Despre lupta de la Itala o telegramă din Melmouth spune, că lupta a durat 19 ore; Burii au pierdut în luptă 500 de oameni. Două zile Burii au fost ocupați cu înmormântarea soților căzuți pe câmpul de luptă.

Lupta a fost condusă de comandanții: Botha, Grobelaar, Emel, Danhauser, Oppermann, Scholt și Potgieter. Cei trei din urmă s'au pierdut: nu se știe unde sunt.

Lupta din jurul fortăreței Prospect a durat 10 ore și s'a terminat cu respingerea Burilor.

Chinezii contra misionarilor. Agența Wolff (Berlin) are din Canton raport d'to 1 Octobrie, de cuprinsul, că revoltanții chinezi au demolat casa misionarilor germani din Hsingning. Misionarii sunt în siguranță. Consulul german din Canton a făcut demersuri pentru ca autoritățile chineze să iee dispozițiuni energice întru apărarea misionarilor.

Noua numire a Filipinelor. Din New-York se raportează, că congresului proximo se va prezenta un proiect de lege, prin care numirea de până acum a insulelor filippine să se casseze, având a fi numită cea mai mare insulă „*insula Mac Kinley*“, ear' celelalte după numele generalilor: Dewey, Otis, etc., cari și-au câștigat merite în războiul pentru ocuparea Filipinelor.

Astfel nici numele insulelor nu va mai fi de la puternica Spanie a regelui Filip II.

NOUTĂȚI

Ziua M. Sale. Din prilejul zilei onomastice de azi a M. Sale împăratului și rege al nostru *Francisc Iosif I.*, în biserica din Sibiu-Cetate s'a ținut serviciu divin împreună cu rugăciunile tipocanele pentru monarch. La utrenie a servit spiritualul seminarial Demetriu Cuntan, ear' după încheierea utreniei rugăciunile pentru monarch le-a cetit Inaltpreasfinția Sa metropolitul.

Vicenotariu în Poiana. La alegerea de vicenotariu în Poiana (comitatul Sibiului), efectuată în 29 Septembrie, a fost ales cu aclamațiune candidatul George Bărbat din Porumbacu inferior, absolvent al cursului administrativ din Murș-Oșorheiu.

De la cursul administrativ din M.-Oșorheiu. Cu datul de 29 Septembrie st. n. ni-s'a trimis de la *Murș-Oșorheiu* următoarea corespondență:

Cercul ascultătorilor dela cursul administrativ din loc astăzi, adică 29 Septembrie, și-a ținut ședința constituantă. Ascultătorilor români (în număr de 15) după o rezistență energetică li-a succedat a alege un funcționar și un membru în comitet și anume *secretariu* a fost ales dl *Virgil Comșia*, ear' membru în comitetul de 8 dl *Ioan Bendorfean*. Felicităm pe bravi ascultători!

† **Krüger Tjard**, fiul presidentului Krüger, care nu de mult se predase Englezilor, a răposat Marți în Sèvresia, după un morb scurt.

Sfințirea unei cruci în Mesteacă. Din un raport mai lung trimis din *Mesteacă* (tractul Zarandului) aflăm că în 21 Septembrie st. n. s'a făcut acolo cu mare solemnitate sfințirea unei cruci frumoase, ridicată pe locul unde odinioară era biserica vechiă, și consacrată Preacuratei feciore Maria. Pe consacrata dinspre răsărit a crucii se află inscripția: „Acosta sfântă cruce s'a ridicat întru preamărirea născătoarei de Dumnezeu pe pururea feciorei Maria“, ear' mai jos numele celor optsprezede poporeni, cu a căror cheltuielă s'a ridicat crucea. Pe cealaltă parte e numele parohului. Actul sfințirii a fost efectuat de parohul Ioan Irimie și de capelanul din Măgura, Petru Roșca, fiu al comunei Mesteacă. După actul sfințirii parohul a ținut poporului predică, acomodată ocaziunii, în firul căreia laudând credința și zelul celor optsprezede poporeni întru săvârșirea faptelor bineplăcute lui Dumnezeu, li-a amintit ca exemplu zelul și interesarea Inaltpreasfinției Sale spre tot ce e bun și folositor bisericii, școlii și credincioșilor noștri, cetindu-le și cerculariul din 16 August, în care poporul e îndemnat a-și trimite copii la școală. După predică s'a făcut stropirea poporului cu apă sfințită, ear' după încheierea ceremonialului sfințirii s'a dat prânz comun, la care parohul a toastat pentru Inaltpreasfinția Sa și pentru asesorii consistoriali, apoi pentru binefăcătorii parohiei, etc.

Un mare incendiu la Călărași. Ziarele din România raportază despre un mare incendiu, care escat Marți după amiază în dosul unui grajd și alimentat de un vânt puternic a mistuit multime de case, magazine de bucate și alte clădiri economice. Paguba se evaluează la 70—75.000 de lei.

Brutarie mecanică în Ploști. Cetim în „Cronica“ din București, că în Ploști e pe cale de a se forma o societate de alimentare, cu titlul „Societate anonimă română de alimentațiune“. Scopul societății e în primul rând înființarea unei brutării mecanice pentru fabricarea pâinei necesare orașului. Capitalul social e contemplant la suma de 125.000 de Lei în acțiuni de câte 200 lei.

Sedință literară. A 9 ședință literară a ținut-o „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“, Joi la 26 Septembrie n. c. Ca în totdeauna ședința a fost bine cercetată de meseriași măiestri, sodali, domne și domnișore. După citirea prin dl Ioan Apolzan, a protocoalelor ședințelor administrative din cursul lunii Septembrie, presidentul reuniunii dl Vic. Tordășianu de data aceasta face mențiune despre cazul trist al trecerii la cele vecinice a membrului corului Parasciiva Popa și aduce laude colegilor răposatei, cari au contribuit în memoria decedatei în loc de cunună peritoare, cu sume de bani la fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor români. Pune în vedere îmbogățirea bibliotecii cu prețioasele 7 tomuri complete din revista „Gartenlaube“, dăruite de stimabila domnă Ana Dr. Moga. În fine s'a luat hotărârea de a se institui și în anul de față un comitet de dame, cari să colecteze daruri de Crăciun pentru săracii noștri. Trecându-se după toate acestea la executarea programului ședinței, clericul din seminarul „Andreian“, dl Augustin Bena ne delectează cu o admirabilă romanță cântată la pian. Tot d-sa apoi acompaniază pe dl Nicolae Ișan, măiestru pîlar, care ne-a delectat cu cântarea „O iubesc cu infocare“, și romanța „Mișo dragă“. Dl Iacob Cărătuș, sodal mäsar, a declamat poezia „Inelul sătenei“ de Lăpădat. Dșora Elena Baci, zelosă coristă și diletantă în ale teatrului, ne-a ținut în continuă voce bună prin predarea monologului „Prima rochie lungă“ de Iosif Vulcan. Dl Samuil Petrașcu, sodal mäsar, a declamat poezia „Din góna vieții“ de G. Bodnariu, ear' după d-sa a urmat dl George Muciu culeg. tipogr. cu declamarea de tot corectă a poeziei „Grui sângere“ de Vasile Alexandri. Dl Mușiu a fost des și viu aplaudat. Încheierea ședinței o a făcut dl Aug. Bena, executând la pian mai multe arii de tot frumoase, ședința instructivă s'a încheiat la orele 10^{1/2}. *Niță.*

Două milioane de bani falsi. Direcția bancei naționale din *Athens* zilele trecute a fost făcută atentă prin o epistolă anonimă din Berlin, că există în Berlin o bandă internațională de falsificatori, care a falsificat până acum bancnote grecesci în valoare de circa două milioane de drahme și marce postale grecesci în valoare de două sute mii de drahme. Direcția bancei grece a dat imediat avis poliției din Berlin, care zilele acestea a aflat atelierul falsificatorilor. Pe un grec *Dakiati*, sudit german, l'a deținut în momentul când voia să plece la Paris după formulare de bancnote grecesci. A confiscat și două epistole adresate la *Athens* una lui *Pipinos*, și alta lui *Popadopoulos*, în cari sunt spuși pe nume mulțime de oameni cari se ocupau cu punerea în circulațiune a banilor falsi. În banda falsificatorilor era și un ampoi al bancei naționale din *Athens*.

Pesci gemeni. În lacul Ockern din Svedia pescarii au văzut zilele trecute o părechă de pesci gemeni, ale căror trupuri sunt imbinat de tot și numai într-o cozi e distanță de trei-patru polinari. Gemenii sunt salmi (*Salmo trutta*) și, după estimățiunea pescarilor, pot să aibă greutate de nouă până în zece font.

„Poporul român“ se cheamă un ziar nou, apărut în Budapesta în editura și redactarea tipografiei *Dimitrie Birăuțiu*. Din articolul-program publicat în Nr. 1 d'to 3 Octobrie n. „Poporul Român“ pare a inclina spre socialism, de ceea-ce se ferescă Dumnezeu pe poporul nostru. Incolo, conținutul numărului prim e acceptabil; foșiora e bună pentru popor, rubrica „Biserica și Școlă“, dacă va fi tot în acest spirit redactată, ca cea din Nr. 1, va fi un bun tovarăș tuturor acelor cari niusesc întru a face pe poporul român să-și deie pruncii la școlă și să țină cu tenacitate la școlă și biserica lui strămoșescă. Din știrile publicate la această rubrică în Nr. 1 reproducem ca specimen următoarea:

„Începutul școlălor. În 1 Septembrie s'a început școala în toate părțile locuite de Români. Bărbatul și muerea se înțeleg să-și trimită băieții la școală, să învețe carte, căci știu ei, că omul fără carte nu mai poate trăi în ziua de azi. Bine faceți, frați Români, dați copiilor să învețe, căci pe omul fără învățătură străinul îl batjocuresce, ear dușmanul îl înșală. Școala singură ne deschide ochii, ea ne luminează și numai ea ne poate face fericiți în lumea aceasta. Cinstiți și vă iubiți învățătorii, căci dela ei atârână bunăstarea și binele vostru, iubiți Români.

Aci în capitala țării nu sunt școli românești. Sunt numai școli de stat între cari sunt și școli înalte, la cari umblă și tineri români, cari vreau să se facă doctori, avocați (fiscali), judecători, profesori, ingineri, preoți (uniți) și alte.

Din acești tineri au să easă bărbați, cari se vor îngriji de binele întregului popor român. La școlile înalte din Budapesta umblă peste 150 tineri de-ai noștri, cari nici aici, între străini nu și-au uitat de poporul, ai căruia lor ci sunt, și nu și-au uitat nici de biserica lor ci în toate Duminecile și sărbătorile aleargă să asculte slujba lui Dumnezeu și să se roage în limba românească.

Până ajung tinerii la școlile înalte au să treacă, după ce au isprăvit școlile de copii, prin școlile numite gimnasii (lice) acestea le cercetează timp de opt ani de zile. Gimnasii românești avem în țară la noi mai multe: Așa este gimnasiul greco-oriental din Brașov, apoi cele greco-catolice din Blaj, Năsăud și Beiuș și pe urmă gimnasiul greco-oriental cu patru clase din Brad.

Școli de copii au Români în toate satele. Dacă în gimnasii și la școli înalte (universități) nu ne putem trimite copii, să-și lăsăm să umble în școala din sat, frați Români, până la vârsta de 15 ani, căci dacă nu-i dăm la școala asta, facem un păcat, pe care Dumnezeu nu ni-l mai iartă nici odată.

Dacă „Poporul Român“ voesc „să lupte în contra întunecului și neștiinței“, „să răspândească știința și lumina“ în popor, — cum promite în program, — atunci se caute a scrie românește, căci „*Inimicii voștri* (vostri) ... *vă asupresc* (asupresc), de pildă e o concordantă pentru care badea cutare va ride de dl redactor. Asemenea erori face redacția și când „*mai multori dni învățători*“ le spune în „*posta redacțiunei*“ că i-a fost cu neputință să răspundă separat *fiecăreia*. Și alte greșeli de natura acasta.

„Poporul Român“ apare de două-ori pe săptămână (Dumineca și Joia) și se vinde cu 1 cruceriu numărul, ear' în abonament costă 2 fl. pe an.

Tablourile petrecerii populare de la adunarea generală a Asociațiunii, ținută aici în Sibiu în 21 și 22 Septembrie, cum aflăm, sunt gata deja și doritorii pot să și-le procure de la fotografia *Auerlich* cu 1 fl. 30 cr. grupa (în ajustare mai simplă). De tot sunt șese grupări. Pentru țărani, dacă nu voesc să-și procure toate șese grupările, e de recomandat să-și procure grupa în care se află și cei din comuna lor.

Cărți și reviste.

Au apărut:

„**Noua revistă română**“ pentru politică, literatură, știință și artă, Nr. 40 d'to. 15 Septembrie a apărut cu următorul sumariu: „*Constanța Port-Franc*“ de C. R. Gablesu; „*Literatură și românism*“ de A. Govei; „*Alexandru Odobescu și activitatea sa*“ de D. Dimiu; „*Originea descântecelor și elementele lor mitologice*“ de T. Iordănescu, apoi schițe, poezii și notițe literare.

„**Noua rev. română**“ apare în București (Pasagiul român Nr. 20) și costă 24 lei pe an ediția de lux, și 14 lei ediția ordinară.

A XII-a esposiție de vite

aranjată de „*Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului*“.

(Fine).

II. Premiarea.

1. În scopul premierii, comitetul central al reuniunii agricole a ales juriul constând din domnii: Demetriu Comșia, ca președinte al juriului; Gustav Haner, protopretorul cercului Nocrichiu, ca reprezentant al comisiei economice comitatense; Dr. D. P. Barcianu, referent școlar, Pantaleon Luca, căpitan ces. și reg. în pens. Petru Ciora, funcț. cons., Romul Simu, înv. pens., Victor Tordășian, referent cons., Emil Verzariu funcț., Nicolae Moldovan, protopresbiter, Di-onisie Ganea, econom, ambii din Nocrichiu, Ioan Alexandru, paroch, Ioan Alexandru, primar comunal, Ioan Lazar, președintele însoțirii de credit sistem Raiffaisen și Ioan Stănuț, nr. 53, econom, toți din Ilimbav; Ambrosiu Marcovici, paroch, Lazar Bonea, proprietar, ambii din Chirpăr; Florian Bologa, paroch în Marpod; Ioan Popovici, paroch și George Bănda, econom și arăndator, ambii din Săsaș; Ioan Bonea paroch, și Toma Maniu econom și arăndator, ambii din Foteldea; Iosif Morariu, paroch în Hosman; Ioan Tat, paroch și Simeon Drago-man, învățător, ambii din Țichindeal; Ioan Petrișor, paroch și Zosim Țichindelean, înv. în pens., ambii din Alțina și Nicolae Gavrea, paroch în Bendorf. Membrii absenți sau împedecați dela vot se înlocuiesc prin suplenți.

2. Nu este iertat a funcționa nimenea ca juror, când este vorba de vitele proprii sau de ale rudeniilor mai deaprobe.

Juriul ia în primire lista generală a vitelor espuse, esaminează pe rând și cu deosebită luare aminte fie-care vită și apoi se consultă asupra premierii, îngrijindu-se, ca publicul și esponenții să nu înfrăușcă cătuși mai puțin asupra hotărârilor de luat.

4. În ședința ce urmăzează esaminării vitelor, membrii juriului se consultă din nou și se pronunță, dovedind îndreptățirea propunerilor și apoi hotărînd cu majoritate absolută de voturi.

Președintele votează întotdeauna. La cas de voturi egale decide sörtea.

Asupra fie-cărei premieri se votează deosebit.

5. Esponenții de premiat se petrec în o listă separată, care, odată stabilită, se sub-scrie de președinte și secretar, precum și de alți doi membri ai juriului.

6. Impărțirea premiilor urmăzează a se face în mod sărbătorec, ținându-se mai întâiu o vorbire în prezența juriului și comitetului aranjator, a esponenților și publicului întrunit.

Esponenții premiați adevăresc primirea banilor prin subscrierea numelui în rubrica: „*Adevăresc primirea în regulă a premiului*“.

7. Secretarul juriului se însărcinează a compune un raport special asupra esposiției și premiilor. Raportul scris de președintele și secretarul juriului se păstrează în arhiva reuniunii.

III. Dispozițiunile de premiere.

A. În general.

1. Scopul esposiției este mai ales a urni și încurajarea adevărată propășire în economia vitelor. Drept aceea, în privire se va lua nu atât intențiunea vedită de a străluci cu vite de paradă, ci mai cu sémă buna chib-zuire în alegerea vitelor de prăsilă, hărnicia și inteligența dovedită în realizarea scopului urmărit.

2. Prin urmare vitele, altcum defec-tuöse încâtva, se pot premia în rînd cu vitele ôre-cum desevărșite. Intervenind împrejurările

de mai sus, chiar și întâietate se va da vitelor de a doua mână. Dar' nici măcar în totala lipsă de alte mai bune nu este iertat a premia vite hotărât rele sau având scăderi însemnate.

3. Astfel, dacă cutare grupă nu cuprinde îndestule vite vrednice de premiat, premiile ce ar prisosi se pot destina pentru o altă grupă. Premiile cari din una sau altă cauză nu s'ar fi împărțit, se înapoiază reuniunii.

4. Aceia cari au prăsit înșiși vitele, vor avea întâietate față cu aceia cari au espus vite prăsite de altoineva.

Nimenea nu poate fi premiat, care n'a ținut vita în grija proprie $\frac{3}{4}$ de an cel puțin.

5. Același esponent nu poate dobândi decât 1 singur premiu în aceeași grupă. Față cu cel premiat în cutare grupă, concurenții din altă grupă au întâietate, presupunând că vitele lor sunt deopotrivă.

B. In special.

I. Bovine (viței, vaci, tauri).

1. Ca vrednice de premiat se consideră mai ales bovinele cari întrunesc în mare măsură însușirile vitelor mari, puternice, frumoase la trup, blânde, lăptoșe, bune de prăsilă și de îngrășat.

Față cu vitele corcote se va da întâietate vitelor din rasă curată.

2. Între scăderile cari nu îngăduie premiarea, se numără: Trup bolnăvicios, murdar, cu totul slăbit sau cu bôle înăscute, cum și scăderi cari supără vederea (d. e. un corn rupt, un mers prost, rane urâte etc).

3. Ca semne de lapte mult se consideră trup prelungit, piept larg și fole șerpuit de vine grose; uger plin și mare, nu prea cărnos, nici prea gros, înzestrat cu păr scurt și môle și având patru fițe moi, deopotrivă de mari; piele molatică, păr subțire și privire blândă.

4. Ca bune de îngrășat sunt a se considera mai ales vitele trunchioase, cu capul mic, ôse subțiri, piept larg și cărnos, șolduri îndepărtate, còpsă lătărăță, piele mișcăcioasă, păr môle.

5. Ca bune de muncă se consideră mai cu sémă vitele osôse, cu picior cam

lungi, piept larg și rotunzit, șolduri puternice, copite sănătoșe, mers vioiu și regulat.

II. Oi.

1. Întâietate se cuvine mai ales oilor mari, cărnôse, lăptoșe și bogate în lână frumôsă și subțire, môle și lungă, deasemenea se cuvine întâietate oilor de soiu vestit și însoțite de miei cu blană alêsă.

2. Rassa țigaie și stogoșe se preferă rassei bărsane (țurcane).

Din ședința comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului” ținută la Sibiu, în 6 Septembrie n. 1901.

Demetriu Comșa
president

Victor Tordășianu
secretar

FELIURIMI

Valoarea banilor. Într'un număr al ziariului „Cri de Paris” cetim următoarele: Domnitorii și prinții Europei nu de mult făcuseră colecță în favorul văduvei unui prinț mediatizat (susceput în rangul domnitorilor), care la mórtea sa nu lăsase nimic văduvei decât datorii enorme. Regele Saxoniei a început în favorul văduvei o colecță între domnitori, dând 20.000 de marce. Consulul saxon din Viena adunase deja sume considerabile și a plecat și la Penzing, la ducele de Cumberland, să colecteze și dela el ceva. Ducele a ascultat cu multă compătimire sórtea tristă a văduvei; impresionat de cele auzite de la consul s'a dus îndată la cassa wertheimiană și luând două piese de aur le-a dat consulului (piesele valorau 16 corône). Consulul a rămas uimit de această sgârcenie rușinôsă, ceea-ce observând ducele, l'a întrebat de cauza uimirii. Atunci a eșit la ivélă, că ducele nici ideii n'avea de valoarea celor două piese. Le dase în credința că ele valoréză zeci de mii. A deschis de nou cassa și luând un teanc de bancnote a întrebat pe consulul: cât valoréză acelea? Erau vr'o 15.000 de marce. Le-dat apoi tóte pentru văduva.

Ducele n'avea ideie de valoarea banilor, fiind-că tóte afacerile financiare i-le pórtă și reguléză secretariul său.

De altcum tot acest lucru se întâmplase odată și cu răposatul archiduce *Albrecht*. În fie-care an archiducele făcea nepótei sale cadouri de ziua onomastică, de anul nou etc., juvaere — princiare; natural, că le cumpăra prin secretariul său. În unul din anii mai din urmă i-a venit apoi să deie nepótei cadou altceva cu mult mai prețios. A deschis cassa wertheimiană și printră bancnote și alte hâții i-a plăcut mai mult bancnotele de câte 50 fl., căci aveau desemn frumos! A luat una și punând-o în cuverță a trimis-o nepótei, pe lângă esplicarea, că voind de data acesta să o suprindă cu un cadou deosebit, cum până acum n'a mai avut, îi trimite hârtia alăturată. Puteți să înțelegeți uimirea archiducesei! 50 fl., cadou „deosebit” de scump și frumos, de la unchiul ei, o sumă care pentru ea însemna atâtă, cât pentru unul de noi un cruceriu, de pildă. Dar' și uimirea și nēcazu archiducelui, că în loc să facă bucurie nepótei sale s'a blamat pe sine însuși. El credea, că cine știe ce sumedenie de bani represintă bancnota aceea.

Din public.)*

Mulțamită publică.

Societatea de lectură „Petrul Maior” își îndeplinește cea mai plăcută datorie aducând pe acesta cale călduroșe mulțamite tuturor acelor P. T. dómne, d-șóre și domni, cari prin oferte marinimôse, suprasolviri și colecte — ulterior trimise — au contribuit la reușita materială a seratei sale musicale-literare arangiată în 16 Maiu a. c., sub patronagiul Il. Lor D-lor Dr. Ales. Mocsonyi și Dr. Iosif Gall.

1. *Colecta D-lui Nicolau Zigre, advocat (Oradea mare):* Dl Ioan Pop, protonotar comitatens, un bilet personal 5 cor. și dl Nicolau Zigre un bilet personal 10 cor., — suma 15 cor.

2. *Colecta d-șórei Octavia Stoica (Abrud):* Dl Dr. Laurențiu Pop, advocat, un bilet de

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primesce răspunderea.

familie 10 cor., dl Mihai Cirlea, notar public regesc, un bilet personal 4 cor., d-na Aneta Gomboș, 2 cor., d-na Ludmila Draia, 1 cor., dl Ioan Simu, 2 cor., dl Dr. Vasile Fodor, avocat, un bilet personal 4 cor., dl Traian Morcan, cand. de adv. 3 cor., dl Silviu Lazar, 2 cor., dl Petru Macaveiu, 1 cor., dl sublocotenent Székely 1 cor., dl Aurel Cioban un bilet personal 4 cor., dl Camil Velican un bilet personal 5 cor., și d-șóra Oct. Stoica, 1 cor., — suma 40 cor.

Budapesta, 19 Sept. n. 1901.

Pentru comitet:

Dionisie Stoica,
vice-președ.

Grigorie Domilescu,
cassar.

Nr. 4331/901 Prt. cerc. supr.

[211] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de *vicenotar* sistemizat în comuna mică *Cârpiniș*, cercul *Mercurea*, comitatul *Sibiiu*, se escrie concurs prin acesta cu următoarele emolumente:

1. Salariu anual 600 cor.
2. Locuință liberă.
3. 6 stângeni lemne de foc.
4. Taxele statorite prin statut după lucrările private.

5. În cazul denumirii ca matriculant, său ca matriculant-locuitor de stat un onorar, care se va sistemisa.

Vicenotarul ales are de a îndeplini și sub responsabilitate proprie și sub controla notarului cercual lucrările împreunate cu întreaga administrare a comunei *Cârpiniș* precum și lucrările private lui împărțite.

Cererile concursuale instruite cu documente de cualificațiune, despre cunosința limbelor și ocupațiunea lor de până acuma au de a se presenta subscrisului până în 22 Octobre a. c.

Mercurea, în 30 Septembrie 1901.

Pretorul cercual suprem:

Mangesius

Instrucțiune în cântare

predă

Elena Cunțan

absolventă a Academiei reg. de musică din Berlin.

Sibiiu, strada Poplăcii Nr. 28

ICÔNE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, pe lemn său pe tinichea, ținc, aluminium etc. în ori-și-care mărime pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei archidieceșane

Sibiiu, strada Măcelarilor Nr. 45

II.

Archangelul Mihail
" Gavriil
Apostol ori-care
Domnul Christos
Iisus în muntele Maslinilor
Sfântul Dumitru
Sfântul George
Ilie Prorocul
Ioan în pustie
Sfântul Nicolae
" Simeon
" Andreiu
Evangelistul Ioan
" Luca
" Marcu
" Mateiu
Prorocul Zacharia
Apostolul Iacob
" Filip

I.

Adormirea Maicei Domnului
Bunavestire
Nașterea Domnului Iisus Christos
Fuga la Egipt
Iisus în biserică de 12 ani
La nunta din Cana
Iisus pe mare
Învierea lui Lazar
Schimbarea la față
Răstignirea lui Iisus Christos
Punerea în mormânt
Învierea Domnului
Înălțarea — Floriile
Tăierea împrejur
Născerea Maicei Domnului
Pogorirea Duchului sfânt
Născerea sftului Ioan Botezătorul
Grigorie, Vasilie și Ioan
Adormirea sfintei Ane
Aflarea capului sf. Ioan Botezătorul.

III.

Botezul Domnului
Constantin și Elena
Sfântul Dumitru călare
Sfântul George
" Maica Domnului
Petru și Pavel
Archanghelii Mihail și
Gavriil
P. Ioan Gură de aur
PP. Ioachim și Ana

IV.

Iisus pe Cruce
Înălțarea sfintei cruci
Ilie prorocul în carul
de foc
Tăierea capului sfântului Ioan
P. Grigorie teologul
Sf. Vasilie

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icône din Grupa IV.				
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.				
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100
fôrte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35—	40-60	51-80	70—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28—	33-60	42—	56—	70—
fine .. "	26-60	29-40	46-20	50—	72-50	23-10	25-90	40-60	49—	65-80	20-30	23-10	35—	43-40	60-20	18-20	21—	30-80	39-20	56—
simple . "	14—	16-10	18-20	26-20	30-40	12-60	14—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-40	19-60	26-60

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icône pictate pe pânză. — Icône pictate pe lemn costă cu 10%, ear' pe tiniche cu 15% mai mult decât pe pânză; pe aluminium și ținc vor costa cu prețul metalului întrebuintat mai mult.

Deasemenea și cu angajamentul pentru **prapori** din ori-și-ce fel de materii și de ori-și-ce colóre pe lângă condițiile cele mai favorabile.